

Uppföljning av nystartsjobben

Sammanfattning

Nystartsjobben infördes den 1 januari i år. Detta PM är en redogörelse för utvecklingen av antalet nystartsjobb och en första sammanställning av vad som händer med dem som slutar ett nystartsjobb. Syftet med nystartsjobben är att stimulera arbetsgivare att anställa personer som varit frånvarande länge från arbetslivet samt nyanlända invandrare. Nystartsjobben är vanliga anställningar som innebär att arbetsgivaren slipper stå för arbetsgivaravgifterna. Hittills har anställningarna bara kunnat ske i privata företag. Den som har fyllt 25 år ska ha varit utanför arbetslivet sedan minst ett år för att kunna få ett nystartsjobb. För den som är under 25 gäller ett halvår. För den som är yngre än 55 år befrias arbetsgivaren från arbetsgivaravgiften under lika lång tid som nystartsjobbaren varit borta från arbetslivet, medan den som fyllt 55 år kan ha nystartsjobb under dubbelt så lång tid, dock längst tio år eller till den månad då man fyller 65 år.

Nystartsjobben är en möjlighet för arbetsgivaren och en möjlighet för den som varit utanför arbetsmarknaden ett längre tag eller är nyanländ invandrare. När det finns ett ledigt jobb och villkoren i övrigt är uppfyllda kan ett nystartsjobb tillsättas. Det betyder att Arbetsförmedlingen inte gör någon arbetsmarknadspolitisk bedömning innan beslutet tas.

Den sista november i år hade 12 734 personer ett nystartsjobb. Utvecklingen av antalet nystartsjobb har dock varit svag under andra halvåret. Anledningen till detta är att inflödet av nya nystartsjobbare har varit mindre än under mars till juni, samtidigt som utflödet av personer som haft ett nystartsjobb, men av någon anledning har lämnat detta, har tagit fart. Utvecklingen har varit liknande i hela landet.

Under tiden januari-november har 4675 personer avslutat sitt nystartsjobb. De flesta som lämnat nystartsjobben har blivit arbetslösa. Andelen som går till arbete har dock ökat något de senaste månaderna. I slutet på den månad man lämnat nystartsjobbet återfinns två av tre i arbetslöshet eller program med aktivitetsstöd. Var fjärde har gått till någon form av arbete och ytterligare 4 % har lämnat Arbetsförmedlingen av andra orsaker än arbete. En månad senare har andelen i arbete efter nystartsjobb ökat till 33 % och andelen arbetslösa eller i program sjunkit till 57 %. Andelen i arbete 90 dagar efter att man lämnat nystartsjobb är 35 %. Färre än var tionde som lämnar ett nystartsjobb får fortsatt anställning hos samma arbetsgivare.

Utfallet hittills bygger till stor del på de som lämnat nystartsjobb i ett tidigt skede. Resultaten efter nystartsjobb har blivit bättre de senaste månaderna vilket tyder på att det trots att det gått nästan ett år sedan insatsen startade så är det ännu för tidigt att dra generella slutsatser om nystartsjobben.

Om nystartsjobben

Nystartsjobben infördes den 1 januari i år. Detta PM är en redogörelse för utvecklingen av antalet nystartsjobb och en första sammanställning av vad som händer med dem som slutar ett nystartsjobb. Syftet med nystartsjobben har under 2007 varit att stimulera privata företag att anställa personer som varit frånvarande länge från arbetslivet samt nyanlända invandrare. Nystartsjobben är vanliga anställningar som innebär att arbetsgivaren slipper stå för arbetsgivaravgifterna under en viss tid. Målgruppen för nystartsjobben har under 2007 varit personer som under en viss tid:

- varit arbetslösa eller deltagit i arbetsmarknadspolitiska program
- varit sjukskrivna med sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning
- haft socialbidrag/ekonomiskt bistånd som arbetslös
- varit anställd hos Samhall
- deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin (fr.o.m. halvårsskiftet)
- eller är nyanländ invandrare
- samt kombinationer av ovanstående¹

Den som har fyllt 25 år ska ha varit utanför arbetslivet på heltid sedan minst ett år för att kunna få ett nystartsjobb under lika lång tid som man varit borta från arbetslivet, dock längst fem år. För den som är under 25 gäller ett halvårs kvalificeringstid och längst ett års nystartsjobb. För den som fyllt 55 år gäller nystartsjobb under dubbelt så lång tid som man varit borta från arbetslivet, dock längst tio år eller till den månad då man fyller 65 år. Nystartsjobben är en möjlighet för arbetsgivaren och en möjlighet för den som varit utanför arbetsmarknaden ett längre tag eller är nyanländ invandrare. Det betyder att Arbetsförmedlingen inte gör någon arbetsmarknadspolitisk prövning innan beslutet tas. AMS genomför på uppdrag från regeringen särskilda informationssatsningar om nystartsjobben och har även etablerat en speciell webbsida, www.nystartsjobb.se. Inom förmedlingsverksamheten informeras dessutom kontinuerligt arbetssökande och arbetsgivare om nystartsjobben.

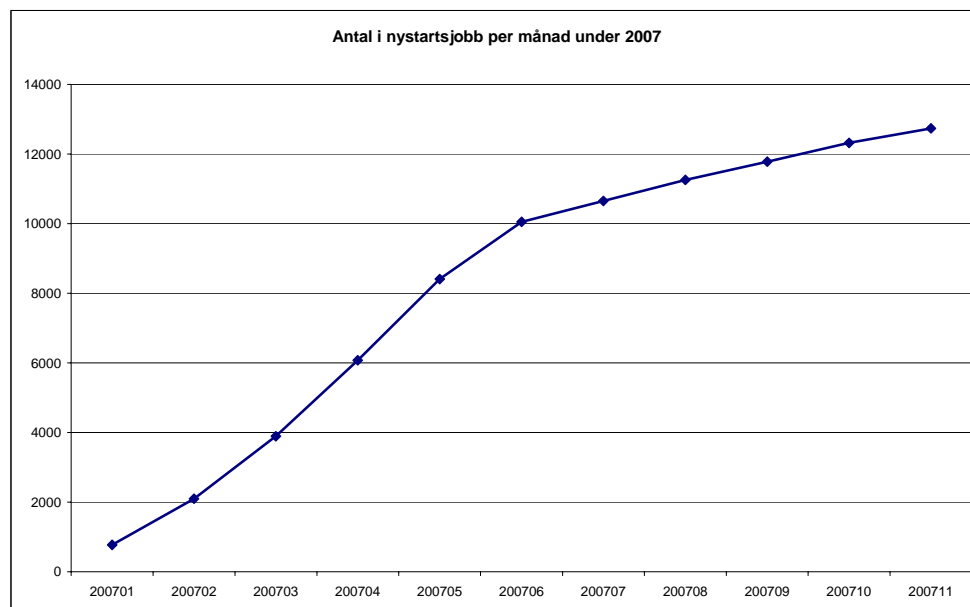
Från 2008 införs utökade möjligheter till nystartsjobb. Det blir möjligt att ha nystartsjobb även hos alla arbetsgivare inom offentlig sektor. Vidare införs ett så kallat särskilt nystartsjobb samt nystartsjobb för deltidsarbetslösa. Särskilt nystartsjobb riktar sig till arbetsgivare som anställer någon som haft sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning i minst ett år på heltid. Nivån på stödet blir för de flesta arbetsgivare motsvarande

¹ Nyanländ invandrare och deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin kan inte kombineras med andra villkor.

dubbla arbetsgivaravgiften. Nystartsjobb för deltidsarbetslösa ges till arbetsgivare som heltidsanställer tidigare deltidsarbetslösa och timanställda. Personer som har varit deltidsarbetslösa eller timanställda (alternativt i kombination med heltidsarbetslöshet eller deltagande i arbetsmarknadspolitiska program) under minst 2 år kommer enligt vissa villkor under 2008 att kunna komma i fråga för detta.

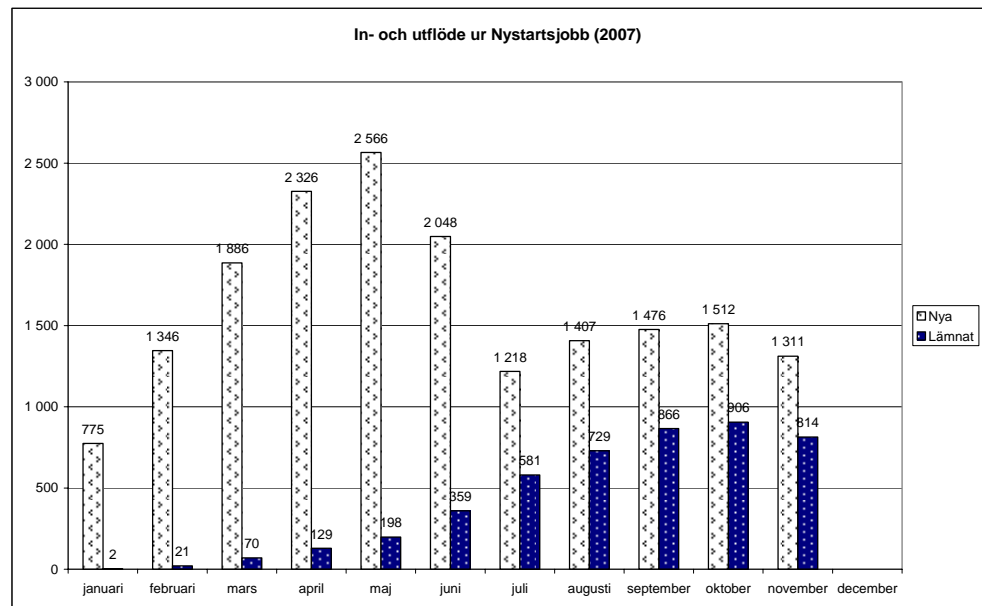
Antalet i nystartsjobb växer långsamt

Utvecklingen av antalet personer med nystartsjobb har under andra halvåret 2007 varit svagare än under första halvåret. Figur 1 visar att utvecklingen från och med juli varit en annan än tidigare.

Figur 1. Antal i nystartsjobb per månad under 2007

Anledningen till denna avtagande ökning är att inflödet av nya nystartsjobb varit mindre under hösten än under mars till juni, samtidigt som utflödet av personer som haft ett nystartsjobb, men av någon anledning har lämnat detta, tagit fart. Som figur 2 visar var inflödet i nystartsjobb under mars-juni i genomsnitt 2 200 personer i månaden samtidigt som utflödet var som högst 359 personer. Under andra halvåret 2007 har inflödet sjunkit till mellan 1200 och 1500 personer per månad och utflödet har de senaste månaderna legat kring 800-900 personer per månad.

Figur 2. In - och utflöde ur nystartsjobb

Utvecklingen har i stort sätt varit liknande i hela landet. Vissa skillnader finns dock mellan olika län. Stockholms, Uppsalas och Dalarnas län hade i november en nettoökning av nystartsjobb med över 6 % att jämföras med riksgenomsnittet som var 4 %. Gotlands och Värmlands län hade däremot ingen nettoökning alls, samtidigt som Västerbotten hade ett större utflöde än inflöde.

Län	[A] Nya	[B] Lämnat	[C] Kvarstående	[A-B]/[C]
01 Stockholms län	181	75	1 639	6,5 %
02 Af Kultur	9	4	86	5,8 %
03 Uppsala län	36	15	345	6,1 %
04 Södermanlands län	39	25	415	3,4 %
05 Östergötlands län	59	32	594	4,5 %
06 Jönköpings län	52	38	386	3,6 %
07 Kronobergs län	20	16	201	2,0 %
08 Kalmar län	36	16	341	5,9 %
09 Gotlands län	5	5	62	0,0 %
10 Blekinge län	28	20	279	2,9 %
12 Skåne län	200	96	1 931	5,4 %
13 Hallands län	34	24	402	2,5 %
14 Västra Götalands län	186	117	1 777	3,9 %
17 Värmlands län	44	44	421	0,0 %
18 Örebro län	60	45	569	2,6 %
19 Västmanlands län	56	31	472	5,3 %
20 Dalarnas län	46	23	362	6,4 %
21 Gävleborgs län	49	44	704	0,7 %
22 Västernorrlands län	42	29	444	2,9 %
23 Jämtlands län	23	15	198	4,0 %
24 Västerbottens län	30	36	388	-1,5 %
25 Norrbottens län	76	64	718	1,7 %
Riket	1 311	814	12 734	3,9 %

Tabell 1. In - och utflöde ur NYJ per län, period 2007-11

Anledningen till det lägre inflödet är inte brist på potentiella nystartsjobb. I dagsläget finns åtminstone 100 000 inskrivna vid Arbetsförmedlingen som tillhör målgruppen för nystartsjobb. Till dessa kommer ytterligare personer som inte finns inskrivna vid Arbetsförmedlingen, men som på andra sätt uppfyller kraven på tid i utanförskap. Samtidigt är konjunkturen fortfarande stark och med de reduceringar i kostnaden att anställa som nystartsjobben ger kunde ett större intresse hos arbetsgivarna förväntas.

Det finns ingen prognos för inflödet till nystartsjobb, men med det större antal arbetsgivare som kommer att kunna komma i fråga för nystartsjobb i och med att det blir möjligt inom offentlig sektor efter årsskiftet borde antalet öka. Dessutom ges det möjlighet till nystartsjobb för vissa deltidarbetslösa och timanställda, samtidigt som reduceringen av arbetsgivaravgiften för de med långa sjukskrivningstider ökar. Sammantaget borde detta leda till både ett större utbud och en större efterfrågan.

Under januari-november har 4675 personer avslutat sitt nystartsjobb. I 52 % av fallen har beslutet avbrutits i förtid medan 48 % av besluten fullföljts. Att de som avbrutit inte i någon större utsträckning har gjort det för någon form av arbete bekräftas av att andelen som fått arbete är högre bland de som fullföljt sina beslut.

Orsaken till de avbrutna besluten är i de flesta fallen, 57 %, någon form av uppsägning där arbetsbrist är vanligaste anledningen. Även andra skäl till uppsägning förekommer. I 12 % av fallen har avbrottet skett på den anställdes egen begäran och i 11 % av fallen som resultat av en överenskommelse mellan arbetsgivaren och den anställde.

Det finns inga större skillnader mellan de som slutat nystartsjobb jämfört med dem som är kvar. Fördelningen är i stort sett densamma vad gäller kön, födelseland, funktionshinder, utbildningsnivå, inskrivningstid, bransch och yrke. Det som skiljer är att de som slutat i genomsnitt är något yngre än de som är kvar, och att de har en lägre lön.

Inget tyder på att utflödet ur nystartsjobb kommer att minska framöver. Det finns i nuläget 8 000 beslut om nystartsjobb som kommer att ta slut under perioden december 2007 - juni 2008. Detta behöver dock inte betyda att personen faktiskt kommer att sluta nystartsjobbet utan vissa kan få fortsatt anställning utanför nystartsjobbet, förlängt beslut eller få ett nytt beslut.

Nystartsjobben jämfört med liknande insatser

Nystartsjobben uppvisar till sin konstruktion stora likheter med några andra insatser, främst plusjobben (PLU) och det särskilda anställningsstödet (SAS). Antalet personer i dessa insatser var den sista november:

- Nystartsjobb (NYJ): 12 734
- Plusjobb (PLU) 16 801
- Särskilt anställningsstöd (SAS) 5 199

Nedan redovisas hur dessa är fördelade:

Kön

	NYJ	SAS	PLU
Kvinnor	33 %	38 %	53 %
Män	67 %	62 %	47 %

Tabell 2: Könsfördelning, andel av samtliga

Män är överrepresenterade inom nystartsjobben och det särskilda anställningsstödet. Det kan förklaras dels med att männen har en högre andel än kvinnorna bland långtidsinskrivna (56 %) och långtidsarbetslösa (55 %), dels med att dessa två insatser till största del finns inom privat sektor.

Ålder

	NYJ	SAS	PLU
18 - 24 år	14 %	0 %	4 %
25 - 54 år	68 %	31 %	63 %
55 - år	18 %	68 %	33 %
medianålder	39 år	60 år	49 år

Tabell 3: Ålderstrukturfördelning, andel av samtliga

Nystartsjobben har en ålderstruktur som liknar den för samtliga inskrivna på Arbetsförmedlingen. Inom det särskilda anställningsstödet finns däremot en hög andel äldre personer. Detta hänger samman med att det ursprungliga särskilda anställningsstödet var särskilt gynnsamt för dem som fyllt 61 år i och med att de kunde få det en längre period.

Födelse land

	NYJ	SAS	PLU
Sverige	69 %	80 %	73 %
Norden utom Sverige	2 %	5 %	4 %
Övriga länder	29 %	15 %	22 %
Vanligaste födelse land ²	Irak (5,0%)	Finland (3,5%)	Irak (3,0%)

Tabell 4: Gruppering av födelse land, andel av samtliga

² Exklusive Sverige

Nystartsjobben är den av de tre insatserna som har den högsta andelen utrikesfödda och skillnaden blir än större om man exkluderar personer som är födda inom Norden.

Funktionshinder

	NYJ	SAS	PLU
Har funktionshinder	13 %	21 %	26 %
Har ej funktionshinder	87 %	79 %	74 %

Tabell 5: Funktionshinder, andel av samtliga

Lägst andel funktionshindrade finns inom nystartsjobben. Det kan hänga samman med att de har hög andel yngre och utrikes födda. Inom dessa grupper är nämligen andelen funktionshindrade lägre.

Inskrivningstid på Arbetsförmedlingen

	NYJ	SAS	PLU
< 6mån	4 %	0 %	0 %
6mån-1år	8 %	1 %	0 %
1år-2år	31 %	4 %	5 %
2år-5år	45 %	38 %	56 %
>5år	12 %	57 %	39 %

Tabell 6: inskrivningstiden, andel av samtliga

Villkoren för särskilt anställningsstöd och plusjobb bygger på att inskrivningstiderna vid Arbetsförmedlingen är långa. För nystartsjobb kan man däremot kvalificera sig på andra sätt, t.ex. långa sjuktider eller som nyanländ invandrare.

Utbildning

	NYJ	SAS	PLU
Förgymnasial utbildning	29 %	40 %	31 %
Gymnasial utbildning	48 %	41 %	48 %
Eftergymnasial utbildning	23 %	19 %	21 %
Vanligaste utbildningsinriktningen för de med eftergym utb. ³	Data- och systemvetenskap	Företagsekonomi, handel och administr.	Företagsekonomi, handel och administr

Tabell 7: Utbildningsnivå och -inriktning, andel av samtliga

³ enligt SUN 2000

Utbildningsnivåerna liknar de för samtliga inskrivna på Arbetsförmedlingen, utom för särskilt anställningsstöd. Den låga utbildningsnivån hänger där samman med åldersstrukturen inom programmet.

Yrken/lön

	NYJ	SAS	PLU
Vanligaste yrke	Försäljare, fackhandel (6 %) Köks- och restaurangbiträde (5 %)	Vaktmästare (9 %) Medhjälpare inom jord- och skogsbruk (7 %)	Barnskötare (13 %) Vaktmästare (10 %)
Genomsnittslön kr/mån	19 100 kr/mån	17 600 kr/mån	15 800 kr/mån
kvinnor	18 600 kr/mån	17 200 kr/mån	15 700 kr/mån
män	19 400 kr/mån	17 800 kr/mån	15 900 kr/mån
Medianlön kr/mån	18 200 kr/mån	17 000 kr/mån	15 500 kr/mån

Tabell 8: Vanligaste yrke, genomsnitts- och medianlön.

De lägre lönerna i plusjobb beror främst på den stora andelen platser inom offentlig sektor, men även på skillnader i löner mellan mansdominerade och kvinnodominerade yrken.

Vad händer efter nystartsjobbet?

Under tiden januari-november har 4675 personer avslutat sitt nystartsjobb. De flesta som lämnat nystartsjobb har blivit arbetslösa. Andelen som går till arbete har dock ökat något de senaste månaderna. Tabell 9 visar att i slutet på den månad man lämnade nystartsjobbet återfinns huvuddelen, 66 %, i arbetslöshet eller program med aktivitetsstöd. Cirka 25 % har gått till någon form av arbete och ytterligare 4 % har lämnat Arbetsförmedlingen av andra orsaker än arbete. En månad senare har andelen i arbete efter nystartsjobb ökat till 33 % och andelen arbetslösa och i program sjunkit till ca 57 %. Andel i arbete 90 dagar efter att man lämnat nystartsjobb är ca 35 %⁴.

Ungdomar har gått till arbete i större utsträckning än andra åldersgrupper, samtidigt som den som har haft sitt nystartsjobb längre än sex månader går till arbete i större utsträckning än andra. Att de som varit i nystartsjobb en längre period har bättre resultat tyder på att det trots att det gått nästan ett år sedan insatsen startade så är det ännu för tidigt att dra generella slutsatser om nystartsjobben. Utfallet hittills bygger till stor del på de som lämnat nystartsjobbet i ett tidigt skede.

⁴ utfall för de som lämnat Nystartsjobb under perioden 2007-01 – 2007-08

	status den sista i månaden man lämnade NYJ ⁵	status den sista i månaden efter man lämnade NYJ ⁶
avaktualiserad till arbete	12,6 %	17,5 %
inskriven i arbete utan stöd	11,4 %	14,4 %
inskriven i arbete med stöd	0,9 %	1,0 %
Summa i arbete	24,8 %	32,9 %
avaktualiserad, övriga orsaker	4,2 %	6,4 %
Summa avaktualiserade övriga orsaker	4,2 %	6,4 %
arbetslös	55,9 %	43,8 %
i program med aktivitetsstöd ⁷	10,4 %	12,7 %
Summa arbetslösa och i program	66,2 %	56,5 %
övriga inskrivna	4,8 %	4,3 %
Övriga inskrivna	4,8 %	4,3 %

Tabell 9. Status för de som lämnat NYJ.

Av samtliga som lämnat nystartsjobb under perioden 2007-01 – 2007-11 är det endast 4,4 % som har fortsatt anställning hos samma arbetsgivare. Andelen som är kvar hos samma arbetsgivare har dock ökat för varje månad och för de som lämnade nystartsjobbet under oktober var den 6,4 % och under november 7,1 %.

⁵ utfall för perioden 2007-01 – 2007-11

⁶ utfall för de som lämnade nystartsjobb under perioden 2007-01 – 2007-10, exkl. de som åter är i nystartsjobb

⁷ tom juni främst i AVP, aktiviteter inom vägledning och platsförmedling och from juli inom JOB, jobb- och utvecklingsgarantin

Resultat jämfört med liknande program

	NYJ	SAS	PLU
övergångar till arbete ⁸	24,8 %	22,0 %	33,4 %
I arbete dag 90 efter avslut ⁹	35,0 %	26,6 %	37,1 %

Tabell 10: Andel i arbete efter program, andel av samtliga som lämnat

Resultaten för de tre insatserna är hittills bäst för plusjobben, medan det särskilda anställningsstödet har lägst andel till arbete. Många inom särskilt anställningsstöd slutar dock programmet vid 65 års ålder och går således i pension istället för till arbete. När man granskar resultaten efter dessa program, bör man ha i minnet att de riktar sig till personer med långa tider i utanförskap.

⁸ status den sista i månaden som man lämnade programmet. perioden 2007-01 - 2007-11

⁹ perioden 2007-01 - 2007-08